

פרק ארבעה עשר יבמות ק"ג חרש שנשא

עין משפט
נר מצוה

פז א מ"ו פ"ו מכלות
 תרומות הלכה ו'
 יז ב ג מ"ו שם הלכה ד
 וט"ו כ"ח :
 יח ד מ"ו פ"ד מכל'
 אישות הלכה ס סמג
 עשין מח עוש"ע א"ע
 סימן קנ"ט סעף ט'
 יט ה מ"ו שם הל' ב
 עוש"ע ס סעף ד'
 כ ו מ"ו שם עוש"ע
 שם סעף ג'
 כא ו מ"ו שם ו"א שם
 הלכה ג סמג שם
 עוש"ע ס סעף ו וסימן
 קו סעף ד'
 כב ח מ"ו פ"א מכל'
 אישות הל' ג סמג
 שם עוש"ע ס סעף י'
 כג ט מ"ו שם הלכה ה
 עוש"ע ס סעף ט'
 כד י מ"ו שם עוש"ע
 שם סעף ח'
 כה כ מ"ו פ"ח מכל'
 שגגות הלכה ב ג :
 כו ל מ"ו פ"ד מכלות
 תרומות הלכה ב סמג
 עשין קל"ג עוש"ע י"ד
 עשין קל"ג סעף ג'
 כז ט ג מ"ו פ"ח מכל'
 שגגות הלכה ב ג :

ואילו חרשת לא אכלה - וא"ת מנלן אזי מאוס דנקט קטנה דלמא כ"ש חרשת שלא תבא לכלל גדלות ואזי הוה נקוט חרשת אכלה ה"א דקטנה לא אכלה כיון שבאה לכלל נישואין וי"ל דייק מדלא תנא חרשת בהדי קטנה : **שמואל** יאכיל חרש בפקחת - אבל מאוס שמה יאכיל קטן בגדולה לא גזרינן שלא תאכל קטנה בתרומה למאוס זמן מועט לא גזרינן שהרי כשיגדיל ויבטול יהיו קידושין דלאורייתא ובירושלמי מפרש בקטנה לא גזרינן מאוס חינא שיהו הכל קופלין עליה לישאלה ושמואל דמקשה לא שייך האי טעמא מאוס דמקשה גרמה לה ובקול"פ ב' בהגיזין (גיטין ד' נה' ד"ה בפקחת) דלא גזרינן לחו קטן שישא גדולה מאוס דלית ליה נשואין כדאמר הכא ומילתא דלא שכיחא היא ואין נראה דהא משיאן סמוך לפירקן מעלייתא היא כדפ"י לעיל (דף סב' ד"ה סמוך) :

דלמא אחי לאוכלה בתרומה דלאורייתא - אבל בקטנה דלא אכלה אלא בתרומה דרבנן כדאמר בהאשה רבה (ע"ל דף ט"ו ושם) לא גזרו לחו דלאורייתא (ה) כיון שתגיע לכלל גדלות :

דאם ק מימנעי ולא נסבי לה - ואזי מאוס שלא תהא קלה בעיניו להניחיה לא חשו חכמים לכך : **מאן** חכים למיעבד הכי - דוקא במטלטלי תנן בהגיזין (גיטין דף ע"ג) חרש רומן וערמו אבל במקרקעי לא ומה ששיעבד בכתובה מקרקעי משום שהיה לו אפטרופוס וגם זכין לאדם שלא בפניו - ר"י : יתתה

לה ארבע מאה זוזי מנכסיה אמר רבא מאן חכים כרב מלכיו דגברא רבה הוא קסבר אילו רצה שפחה לשמשו מי לא זבנינן ליה כ"ש הבא דאיכא תרתי אמר רב דידיא בר אשי אמר שמואל א' אשת חרש אין חייבין עליה אישם תלוי לימא מסייע ליה *המשה לא יתרומו ואם תרמו אין תרומתן תרומה ואלו הן חרש שומה וקמן והתורם את שאינו שלו ועובר כוכבים שתרם של ישראל אפילו ברשות ישראל אין תרומתו תרומה הוא דאמר כרבי אלעזר דתניא *ר' יצחק אומר משום רבי אלעזר תרומת חרש לא תצא לחולין מפני שהוא ספק אי סבירא *כרבי אלעזר אישם תלוי נמי לחייב ב' בעינן חתיכה משתי חתיכות ומי בעי רבי אלעזר חתיכה משתי חתיכות והתניא רבי אלעזר אומר *כיו חייבין על חלבו אישם תלוי שמואל סבר כר' אלעזר בתרא ז' מפליג עליה בתרא ואיכא דאמרי אמר רב דידיא בר אשי אמר שמואל אשת חרש חייבין עליה אישם תלוי מיתבי המשנה לא יתרומו סבר לה כרבי אלעזר בעא רב אשי מ"ב דר' אלעזר מיפשיט פשיטא ל' דדרשדעתא קלישתא הואומיהו מספקא ל' אי דעתא צילותא אי

מימנעי ולא נסבי לה - הואיל ועולם היא יכולה לנאמן מפני חרשותה אבל קטנה גבול יש לה וסבר מפייהא לה כל שעתא עד שיעבור זמן מילואה : **מאי שנא (ג) דאכלה בתרומה** - אם השיחה אמה לכהן : **ומאי שנא חרשת** - שלא השיחה אביה בקטנה שאין נישואיה גמורין דלא אכלה כדתנן כו' אלמא לא אכלה : **על הפרשת שהשיחה אביה** - בקטנה שיואלה בגמ' ואפי' משתגדיל ואין אביה מקבל גיטה מקבלתו היא ויולאה ואע"ג דקידושה גמורין הוו וגירוסיה בלא דעת הו' גיטא לפי שהאשה יולאת לרונה וסלא לרונה : **ועל קטנה בת ישראל** - יתומה הגיטת ע"פ אמה שאוכלת בתרומה אע"פ שאין נישואיה נישואין גמורים אכלה בתרומה דרבנן כך אוקימנא בהאשה רבה (ע"ל דף ט"ו) : **ואילו חרשת לא אכלה** - מדשקבה לחרשת דקטנה בזה ואחי וקטן קטנה ולא קתני ועל חרשת שנישאת מעלמה שאוכלת בתרומה : **גזירם שמה יאכיל חרש בתרומה** - והאי לוא שיטוי מעליה הוא מה לי פקח בתרשת מה לי חרש בתרשת שמיאן אינן נשואין ואם זו מותרת אף זו מותרת שהרי לד' היתר שלקן אינו אלא מאוס דלאו בני עונשין נינהו והו' קטן אוכל בבלות אלא כולה מאוס גזירה שמה יאכיל חרש בפקחת הוא דליכא עליה חיוב מיהו כדאמרי' במסאגא דמילתא ולהכי נקט ברישא שמה יאכיל חרש בתרשת ולא נקט שמה יאכיל חרש בפקחת מאוס חרש בפקחת לא מוחלף בפקח בתרשת אבל חרשת אשת חרש מוחלפת בתרשת אשת פקח והדר מוחלף חרש בעל פקחת בתרש בעל חרשת אבל קטנה לגדול ליכא למיגזר מאוס גדולה לקטן דאין לקטן נישואין : **ולכיל** - אפי' חרש בפקחת בתרומה דרבנן הא אית לה נשואין מדרבנן : **ות"ש כו'** - לקמן בעי תרוייהו מנא לן דהא אית לה והא לית לה : **מימנעי ולא נסבי לה** - אבל בקטנה לא מימנעי דהיא לכלל ידעה : **ממאנס** - לית לה כותבה דלא בעל כרחו נפקא: **שניייהו מ"ב** : אין לה פסוקה - דרבנן קסוקה כדאמר ב"ש מותרות (ע"ל דף ט"ו) : **אייילוינימאוס** דמקח טעות הוא : **אכל יולאה בגמ' כו'** - מדיוקא דמתני' דקתני ממאנס שמשנין מינה טעמא מאוס דבעל כרחו נפקא הא הניחיה אית לה אלמא יש כותבה לקטנה : **אין לן ענייהם כלום** - דאין להם דעת ואין ויתר ממה שהאיש רוצה להגשא : **שרוצם לזון בנכסיו** - ואע"פ שלא (נשא) חקטן לה חכמים כותבה הרי הוא כתב לה הואיל ורוצה להפסיד ולהיות נזק מנכסיו תנאו קיים : **הא לא רצה** - דלא כתב לה אין לה מתקנת חכמים : **א"כ** - דבעל ליתיה לה כותבה מימנעי ולא נסבי לה : **אין חייבין עליה אישם תלוי** - דנימא ספק אשת איש היא ספק הוה בו דעת ספק אין בו דעת עליה באשם תלוי דודאי אין לו שום קנה מן התורה : **הפורים את שאינו שלו** - ולא נזרו בעל הבית דשליחות נפקא לן (קדושין דף ע"ג) מאלה גס אהם לרבות שלוחם הלכך מה אהם לדעתם אף שלוחם לדעתם : **ועובר כוכבים שתרם את של ישראל אפי' כרשות בעלים אינם תרומה** - דבעינן מה אהם בני ברית אף שלוחם בני ברית וקתני מיהא חרש אין תרומתו תרומה ומותרת לר' ואי ספק הוא תרומה ויחזור ויתרום (ד) מיבעי ליה : **סוף דאמר כר' אלעזר** - כלומר מהא לא חסייעיה דגבי תרומה ס"ל לשמואל כר' אלעזר דספק הוא וגבי אשתו אע"ג דספק הוא אינה באשם תלוי דגבי אשם תלוי כתיב אחת מכל מלות ה' (ויקרא ה) וקרינן מלואם דמשמע חדא מתרתי שיש היתר ואיסור לפנינו כגון אשתו ולי"א עמו בצית וסבור אין שם אלא אשתו וזכא על האחת ולבקר נמלאו שתייה ולא ידע על אי זו בא וכן חלב ושומן לפניו וסבר שתייה שומן ואכל אחת מהן וסוף טעם לו שהאחת חלב ולא ידע אי זו אכל דאי ידע מימייה טעמא נקבה וכל דהא אפי' בת דקא והשתא דלא ידע מצי"א אשם זכר בכסף שקלים אבל הכא שהספק תלוי בחתיכה אחת ספק איסור ספק היתר לא מייתי אשם תלוי : **כיו חייבין על חלבו אישם תלוי** - והא הכא כל הספק תלוי בה : **מ"ט דר"א** - באשת חרש : **קלישתא** - דקה כלומר דעתו מועטת שאין מחודד להבין כשאר בני אדם ומיהו מספקא ליה אי דעתא ליטתא היא אותה קלת הדעת שיש לו אם ללולה היא ובמה שהוא טען דעתו ועושה דבר ודאי טונגה כוונה

(גיטין נה) עדות פ"ו
ט"ט

כ"ט פ"ו כמותות ק'

(כמותות טו) גיטין מט"ו

שנת קנ"ג: תרומות פ"א מ"א

צ"ל סבירא ליה. יע"ז
כתיבות י"ז (יה) פ"ט
דליה רבי אלעזר
וע"ש ט"ו י"ג. ד"ס הלכות